

UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI

CENTRUL INTERDISCIPLINAR DE CERCETĂRI AVANSATE ASUPRA DINAMICII TERITORIALE

INTERDISCIPLINARY CENTRE FOR ADVANCED RESEARCHES ON TERRITORIAL DYNAMICS

4 - 12, Regina Elisabeta str., postal code 030018

Tel./Fax. (+4)021-3138410; (+4)021-3143508/2137

e-mail: office@cicadit.ro, web: www.cicadit.ro

Conferința internațională „Rural Life and Rural Systems between Tradition and Integrated Urban-Rural Development” – al 22-lea Colocviu Anual al Comisiei de Dezvoltare Durabilă a Sistemelor Rurale (Uniunea Geografică Internațională)

În perioada 25 august – 02 septembrie 2014, Centrul Interdisciplinar de Cercetări Avansate asupra Dinamicii Teritoriale (CICADIT), Universitatea din București, Comisia de Dezvoltare Durabilă a Sistemelor Rurale (Uniunea Geografică Internațională) și Asociația Profesională a Geografilor din România (APGR) au organizat conferința internațională cu tema: „Rural Life and Rural Systems between Tradition and Integrated Urban-Rural Development”. Manifestarea reprezintă al 22-lea Colocviu Anual al Comisiei de Dezvoltare Durabilă a Sistemelor Rurale din cadrul Uniunii Geografice Internaționale.

Colocviul s-a desfășurat atât în București, cât și în Sibiu, astfel că deschiderea manifestării a avut loc în sala de conferințe a noii clădiri a Facultății de Biologie, Universitatea din București, în timp ce în cadrul Facultății de Geografia Turismului din Sibiu (Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir”), au fost organizate principalele sesiuni de comunicări și dezbateri științifice ale conferinței.

La acest colocviu au participat circa 20 de cercetători străini, membri ai unor importante universități din diferite țări, precum: Australia, Franța, Portugalia, Spania, Israel, Irlanda, Coreea de Sud, Japonia, China, Egipt, Olanda, Turcia și Belgia. Acestora li s-au adăugat aproximativ 15 cercetători români, de la Universitatea din București, Universitatea de Vest din Timișoara, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, Institutul de Geografie al Academiei Române și Academia Română, Filiala Iași. Diversitatea culturală a participanților a permis crearea unui cadru deosebit de activ și creativ de dezbateri asupra sistemelor rurale.

Astfel, tematica generală a manifestării a fost axată pe o problemă deosebit de complexă, reprezentată de dezvoltarea actuală a mediilor rurale, prin susținerea valorilor perene ale acestora, ce pot marca performanța economică.

Prezentările științifice s-au desfășurat în corelație cu principalele subteme din cadrul colocviului:

1. Noi teorii privind dezvoltarea rurală actuală.
2. Dezvoltarea durabilă a vieții rurale în relație cu performanța economică.
3. Reîntoarcerea la tradițiile rurale ca valori perene pentru modernizarea comunităților rurale.
4. Policentrism aplicat în dezvoltarea sistemelor rurale.
5. Urbanizarea necontrolată și suburbanizarea planificată.
6. Schimbări actuale în fluxurile de migrație urban-rural/rural-urban.
7. Diversitatea interacțiunilor urban-rural și dezvoltarea regională.

Dezbatările au permis relevarea schimbărilor și dinamicii proceselor de dezvoltare rurală sub impactul urbanizării, al restructurării relațiilor rural-urban și al transferului de modele privind organizarea vieții rurale locale prin migrația internațională.

UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI

CENTRUL INTERDISCIPLINAR DE CERCETĂRI AVANSATE ASUPRA DINAMICII TERITORIALE

INTERDISCIPLINARY CENTRE FOR ADVANCED RESEARCHES ON TERRITORIAL DYNAMICS

4 - 12, Regina Elisabeta str., postal code 030018

Tel./Fax. (+4)021-3138410; (+4)021-3143508/2137

e-mail: office@cicadit.ro, web: www.cicadit.ro

Deschiderea colocviului, susținută la București în data de 25 august 2014, a fost realizată în prezența domnului prof. univ. dr. Mircea Dumitru, Rector al Universității din București, și a domnului Acad. prof. univ. dr. Dan Bălțeanu, Președinte al Comitetului Național de Geografie (Academia Română). În continuarea mesajelor de bun venit și de încurajare a schimbului de cunoaștere și bune practici între participanți, inițiate de domnul prof. univ. dr. Ioan Ianoș (Universitatea din București), ca organizator local al manifestării, prof. univ. dr. Ana Firmino (Universidade Nova de Lisboa) și prof. univ. dr. Doo-Chul Kim (Okayama University), în calitate de co-președinți ai Comisiei de Dezvoltare Durabilă a Sistemelor Rurale (Uniunea Geografică Internațională), cei doi invitați de onoare au accentuat importanța problematicii ridicate de dezvoltarea actuală a mediilor rurale, în special în contextul schimbărilor teritoriale de la nivel național, dar și în cadrul internațional al nevoilor privind asigurarea necesarului de resurse complexe.

Intervenția domnului prof. univ. dr. Mircea Dumitru a subliniat și antrenarea Universității din București în analizele teritoriale privind specificul dezvoltării teritoriale urbane și rurale, cu optimizarea raportului urban-rural, dar și sprijinul permanent pe care instituția îl acordă activității de cercetare în domeniu.

Participarea ambilor invitați de onoare la festivitatea de deschidere și mesajul adresat participanților au creat premisele unor discuții de substanță, cu scopul ca efortul comun, reunit cu ocazia acestui colocviu, să conducă la reconsiderarea unei rețele internaționale de cercetare într-un domeniu relativ neglijat: dezvoltarea rurală inteligentă.

Prima zi a conferinței a continuat cu două sesiuni plenare, în care au fost prezentate patru lucrări relevând aspecte complexe, de interes general, ale dezvoltării mediilor rurale:

Ioan Ianoș (Universitatea din București) – Defining the Role of Territorial Nanostructures in the Village Dynamics

Anthony Sorensen (University of New England) – Redefining Rural Sustainability in the Second Machine Age

Fiona Haslam Mckenzie (Curtin University), Valeria Paul (University of Western Australia) – Examining the Contemporary Shifting of Regional Policies in Western Australia

Frans Thissen (University of Amsterdam), Joachim Thissen (Joachim Thissen Productions), Susan van den Broek (Joachim Thissen Productions) – Nisse, a Changing Village

Colocviul s-a desfășurat apoi la Sibiu, unde manifestarea a fost deschisă de domnul prof. univ. dr. Ion Velcea, decan fondator al Facultății de Geografia Turismului Sibiu (Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir”), care a subliniat deschiderea instituției pe care o conduce, gazdă a colocviului, pentru sprijinirea și antrenarea de cercetări în domeniul dezvoltării mediilor rurale. Totodată, domnul prof. univ. dr. Ion Velcea a oferit participanților străini detalii despre contextul teritorial actual specific Mărginimii Sibiului, din perspectiva proiectelor de dezvoltare regională.

Cele patru zile de sesiuni științifice, în care participanții români și străini au prezentat diferite studii de caz legate de dezvoltarea sistemelor rurale prin reliefarea patrimoniului cultural și valorificarea turistică a resurselor specifice, prin implementarea de noi tehnologii în agricultură și prin evidențierea implicațiilor relațiilor continue dintre spațiile rurale și cele urbane.

UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI

CENTRUL INTERDISCIPLINAR DE CERCETĂRI AVANSATE ASUPRA DINAMICII TERITORIALE
INTERDISCIPLINARY CENTRE FOR ADVANCED RESEARCHES ON TERRITORIAL DYNAMICS

4 - 12, Regina Elisabeta str., postal code 030018
Tel./Fax. (+4)021-3138410; (+4)021-3143508/2137
e-mail: office@cicadit.ro, web: www.cicadit.ro

În același timp, au fost incluse în programul manifestării și două module de practică în zona Mărginimii Sibiului, pentru prezentarea a diferite tipuri și probleme ale mediilor rurale din România. Vizitele de lucru au presupus întâlniri cu autoritățile locale în Săliște, Jina și Biertan, decidenții de la acest nivel fiind deosebit de interesați de schimbul de cunoaștere și bune practici, realizat în special cu participanții străini. Totodată, aceștia din urmă s-au arătat deschiși la a înțelege modul de funcționare teritorială a diferite procese manifestate în diversele configurații ale spațiului rural românesc.

Cel de-al 22-lea Colocviu Anual al Comisiei de Dezvoltare Durabilă a Sistemelor Rurale din cadrul Uniunii Geografice Internaționale, desfășurat la București și Sibiu, cu tema „Rural Life and Rural Systems between Tradition and Integrated Urban-Rural Development” s-a încheiat prin trei zile de aplicație practică în zonele rurale din diferite regiuni ale țării, urmărind traseul: Sibiu – Alba Iulia – Ampoița – Roșia Montană – Brad – Deva – Hațeg – General Berthelot – Clopotiva – Petrila – Târgu Jiu – Vaideeni – Horezu – Râmnicu Vâlcea – București. Observațiile de teren au oferit participanților ocazia de a remarca specificul expresiei teritoriale a proceselor actuale care marchează mediile rurale românești în contextul a diferite spații geografice.

Astfel, prin sprijinul rectorilor Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, prof. univ. dr. Daniel Breaz și prof. univ. dr. Ion Moise, a fost realizată o vizită ghidată a cetății Alba Iulia. Prima zi de aplicație practică a fost continuată în spațiul rural din județul Alba, cu oprire în comuna Ampoița, unde, cu ajutorul explicațiilor oferite de dr. Ioan Bele, participanții au avut ocazia de a observa un caz de antreprenoriat rural local de succes, sub forma unui complex de primire turistică, incluzând atât servicii de cazare, cât și de alimentație publică.

Roșia Montană a oferit, ulterior, ocazia de a surprinde specificul unui alt tip de spațiu rural, în contextul dezbaterilor actuale privind dezvoltarea zonei prin noi exploatări miniere. Doi dintre reprezentanții companiei Gold Corporation, responsabilul de patrimoniu și cel privind problemele de mediu în relație cu posibila exploatare auriferă, au informat participanții despre proiectele deja derulate și despre cele planificate în timpul activității de extracție și pentru reconstrucția ecologică și dezvoltarea socioeconomică a zonei direct implicate. Pentru a delimita contextul de dezvoltare a acestei zone rurale prin activități miniere, a fost realizată și o vizită a galeriilor romane de exploatare a aurului, aceasta fiind facilitată de dl. Eugen Furdui, primar al comunei Roșia Montană.

Pentru a observa o parte a patrimoniului rezultat și pentru a cunoaște dimensiunile acestei activități economice specifice zonei, aplicația a continuat cu vizitarea Muzeului Aurului din Brad.

Observațiile asupra mediului rural românesc au continuat prin traversarea spațiului geografic înspre orașul Deva. A doua zi de aplicație de teren a avut ca obiective surprinderea caracteristicilor spațiilor rurale din zonele Hațeg și Valea Jiului.

Pentru Țara Hațegului, au fost incluse întâlniri în orașul Hațeg și comuna General Berthelot, pentru a dezbate impactul implementării unui geoparc asupra dezvoltării comunităților locale. Discuțiile au fost conduse referitor la acțiunile desfășurate în cadrul Geoparcului Dinozaurilor Țara Hațegului, prezentarea celor două centre de vizitare și informațiile detaliate privind activitatea geoparcului fiind oferite de dr. Cristian Ciobanu, manager al acestei entități dezvoltate sub egida Universității din București.

UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI

CENTRUL INTERDISCIPLINAR DE CERCETĂRI AVANSATE ASUPRA DINAMICII TERITORIALE

INTERDISCIPLINARY CENTRE FOR ADVANCED RESEARCHES ON TERRITORIAL DYNAMICS

4 - 12, Regina Elisabeta str., postal code 030018

Tel./Fax. (+4)021-3138410; (+4)021-3143508/2137

e-mail: office@cicadit.ro, web: www.cicadit.ro

Având sprijinul domnului prof. univ. dr. Mircea Baron, Decan al Facultății de Științe, Universitatea din Petroșani, exemplele de dezvoltare rurală din Țara Hațegului au fost urmate de o întâlnire cu domnul dr. ing. Niculiță Mang, primar al comunei Râu de Mori, și domnul Tiberiu Pasconi, primar al comunei Totești, care au prezentat proiectele de infrastructură (de transport, turistică) și privind activitățile agricole (antreprenoriat) derulate prin intermediul fondurilor europene și a finanțărilor guvernamentale. Vizitele din zonă au mai inclus Centrul de vizitare Râu de Mori, realizat printr-un proiect european, și Mănăstirea Colț.

Analiza de teren a spațiilor rurale românești a fost completată în ultima parte a celei de-a doua zile de aplicație prin observații asupra unei zone de exploatare minieră cu un specific aparte – Valea Jiului. Astfel, principalele dezbateri asupra problematicii complexe impuse de dezvoltarea teritorială prin exploatarea cărbunelui s-au desfășurat la Mina Petrița, unde domnul director dr. ing. Juhan Constantin a oferit informații detaliate despre activitatea generală și cea actuală a acestui tip de activitate economică.

După încheierea zilei de aplicație la Târgu Jiu, a treia zi de observații directe asupra spațiului rural românesc a continuat cu vizitarea comunei Vaideeni, unde, prin explicațiile oferite de dr. Mihaela Persu, Institutul de Geografie al Academiei Române, și de doamna viceprimar Doina Deaconescu, a existat posibilitatea de a surprinde impactul unui hazard natural asupra unei așezări rurale – în urma ploilor torențiale de la finalul lunii iulie 2014, au avut loc inundații și alunecări de teren care au afectat în special un cătun de locuințe ilegale și informale ale comunității rome din comuna Vaideeni.

În încheierea aplicației practice dedicate analizei directe a spațiului rural românesc în cadrul colocviului anual al Comisiei de Dezvoltare Durabilă a Sistemelor Rurale din cadrul Uniunii Geografice Internaționale, observarea a diferite medii rurale a fost completată pe traseul Horezu – Râmnicu Vâlcea – București.

Conferința internațională cu tema: „Rural Life and Rural Systems between Tradition and Integrated Urban-Rural Development” a reprezentat cadrul ideal de facilitare a schimbului de cunoaștere și bune practici prin interacțiunea constantă dintre cercetători și actori locali, conducând la crearea unei rețele de sprijin activ a progresului rural inteligent, prin accentuarea rolului valorilor rurale în atingerea dezideratelor privind dezvoltarea durabilă a mediilor rurale.

Prof. univ. dr. Ioan Ianoș

Cercet. șt. dr. Mirela Paraschiv